

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ

Από τὸν δρόμο κονδρασμένοι τὸν πολὺ¹
Στοῦ γεφυριοῦ καθίσαμε τὸ πλάτι.
Τὸ φεγγαράκι τ' ἀργυρὸν φωτοβολεῖ
Κ' ἡ κορασί στην ἄγκαλινον μον' τερποπαλή²
Γέρει σιγά, σιγά καὶ δὲ μιλάει.

Μέο' σην γλυκειά καὶ λαμπροφώτιστη ψυχιά.
Ἀκοῦμις τὸ βουκό τὸν δοπομαλλῆ.
·Ἐνα καιρὸν μέσα σ' αὐτὴ τὴ σεματιά
·Ο ποτομός τὰ κέντατα τον τὰ πλατειά
Γοργά κυλοῦσι δλο δροσια καὶ κάλλη.

Κι' ὁ βασιλεὺς μᾶ μέρα φύναε τρανά
·Πούς ὁμπορεῖ τῇ θάλασσα νὰ σπείρῃ,
Καὶ μέσ' στὰ νεφή νὰ βροκήσῃ ζωτεάνα
Κι' ἐδῶ ποὺ σέμμα θάλασσονει καὶ περνᾷ,
Νὰ θεμελίσῃ πέτρινο γεφύρι ;»

Κανέας δῆμος δὲν μιλούσε. «Ποὺς μπορεῖ,
Ξαναφωνάζει δ βασιλεὺς ὡς τόσο,
·Ἄς ἔλλοι ἐδῶ· θὰ τοῦ γυγλων τὸ φλωρί,
Σὺν τῷ γεφύρι ποὺ θεμέλισες βαρεύ,
Κι' ἀπὸ διαμαρτικά θὰ τὸν φορτώσως..»

Ξάφρου ἔνας γειός μέσ' ἀπ' τὰ πλήθη ἐξινή
·Κι' ἀν δὲ μπορῶ στὸ κύμα νὰ φέρωσι,
Καὶ μεσ' στὰ νεφή νὰ βροκήσῃ ζωτεάνα.
·Ἐδῶ ποὺ σέμμα θάλασσονει καὶ περνᾷ
Μπορῶ γεφύρι πέτρινο νὰ στήσω.

·Διαμαρτικά δὲ σοῦ γνωρίων ἔνα σπειρι,
Πετρόδα δὲ ζητῶ νὰ μὲ φορτώσως.
Καὶ μαγαζιά νὰ μοῦ γεμίσης μὲ φλούρι,
Σὺν τῷ γεφύρι ποὺ θεμέλισες βαρεύ..
Τὴν κόρη σου γυνάκι νὰ μοῦ δασδης».

·Σ' ἔσσενα, ἡ κόρη μου γνωρίανα θὰ δοθῇ,
·Ο βασιλεὺς ξαναφωνάζει τάλι,
·Οταν τὸ σέμμα γεφυρώσῃς τὸ βαθύ.
Κι' ἀν μέσ' στὸ χρόνο τὸ γεφύρι δὲ στηθῇ,
·Ἐγὼ θενά σου πάρω τὸ κεφάλι.

Εῦθυν δάρζιζον οἱ χιταδες τὴν δουλειά,
Χαρὰ στοῦ προτομάστορος τὴν τύχη!
Τὸν ἀγαπά μια θυγατέρα βασιλεύ,
·Ἡ λυγερή μὲ τὰ χρονόβανδα μαλλιά..
Τί πληρωμή γλυκειά θενά τοῦ τύχη!

Μὰ ήταν τὸ σέμμα φυνοκωμένο καὶ βαθν,
Ποὺ τοῖχον καὶ θεμέλια συνεπαίρενε.
Καὶ τὸ γεφύρι δὲ μποροῦσε νὰ σταθῇ
Κάθεται δὲν φθάνουν νὰ σάμουν εἰνυχῆ,
Καὶ λυπημένος τὸ κεφάλι γέρει.

·Πές μου τί πόνος οοῦν πικραίνει τὴν ψυχή,
Γιατ' εἴσαι, προτομάστορος, θλιμμένος;
·Ἄχ! Η ἐλπίδα καὶ ἡ ἀγάπη μοναχή
Μήπος δὲν φθάνουν νὰ σάμουν εἰνυχῆ;
Πές μου, γιατὶ μὲ βλέπεις δακρυσμένος;

·Περούν οἱ μῆνες καὶ τὸ σέμμα τὸ βαθὺ³
Κυλά μ' ὅρμη καὶ μάνγια μεγάλη.
Καὶ συνεπαίρενε διτὸ σόδρον τοῦ βρεθῆ..
Κι' ἀν μέσ' στὸ χρόνο τὸ γεφύρι δὲν
Γέροντις⁴.
·Ο κύδιος σου μοῦ παίρει τὸ κεφάλι.

Φθάνει γλυκειά φεγγαροφώτιστη βραδιά
Κ' ἡ κόρη κατεβαίνει στὸ ποτάμι.
Κομψιμην μέσ' στῆς ροδοδάφνης τὰ κλαδιά,
Μὲ τὸν κάνυμ καὶ μις την πίκρα στην καρδιά
Θυηρεῖ καὶ συλλογεῖται τι νὰ κάμη.

Πῆρ' ἡ σελήνη μεσοούραγα ψηλά
Καὶ μέσ' στῆς δημητιας της ἀγιάδες,
·Ἀπ' τὸ νερό, ποὺ μονημονίζει καὶ κυλά,
Στήνουν χορὸ μεσ' στὰ χορτάσια τ' ἄπαλα
Γλυκες ἀφροπλασμέναις Νεραΐδες.

·Δογά τελειώσουν ἡ Κυράδες τὸ χρόνο
Κι' ἀκούν τὴ γεροπούλα, ποὺ στενάζει.
·Όταν βορδός τὸ φεγγάρι τ' ἀργυρό,
·Ότας έχαθηκαν μᾶ, μά, μέσ' τὸ νερό,
Καὶ μιὰ καλὴ Νεράδα τὶς φωτάσι.

·Τοῦ κάκου λυώνεις, ωγηπούλα, σάν κερί⁵
Κ' ἔξεχασες τὰ πρώτα σου τὰ γέλαια.
·Οσ αστούς σου νὰ πινύῃ δὲν μπορεῖ,
Γιατὶ, ἀν δὲν σφέξῃ μά παρθένα λυγερή,
·Δὲν πάντει τὸ γεφύρι τον θεμέλια.

Τὸ φεγγαράκι μὲ τὰ λόγια τὰ στερνά
·Έμοιφθάτης ἀπὸ πλούσιο τὴ ράχη,
Πάλι ἡ Νεράδα μέσ' στὰ κύματα γνωρᾷ.
·Καὶ τὸ ποτάμι τὴν σκεπάζει καὶ περά...
·Η ωγηπούλα απόμενε μονάχη.

·Όταν δὲν λιος βρήκες πάλι στὸ βουνό,
·Ἐπήγα την δουλειά τους οι μαστόδοι...
·Μέσ' στὰ θεμέλια, στὸν διπλόσιο κορημό,
Πούνα τὸ σέμμα⁶ ἀγριεύειν καὶ στενό,
·Ἐκεί πεσμένη ενύρηκε τὴν καρδή.

·Τὸ χρόνο μέσα στὸ γεφύρι ἔται ταχὺ⁷
·Ἐτελείωσες κι' ὁ κόδιος τὸ θαυμάζει.
·Κι' δὲ πρωτομάστορος μὲ πάνο στην γυνή⁸
Κυρτάζει κάτω τοῦ νεροῦ τὴν ταραχή⁹
·Κι' έχει βαρεύ στὰ στηθή του μαράζει.

·Δέν δὲ μοῦ πάρεις τὸ κεφάλι, βασιλειά..
·Τὴ γέρων¹⁰ ἀν σοῦ δώσω τελειωμάτη,
·Τὴ λυγερή με τὴν δλόχηνη μιλού,
·Τὴ λυγερή μὲ τὰ χρονόβανδα μαλλιά,
·Μονάχη πληρωμή μονήζεις ταμμένη,

·Μὲ λαζαροει δπως κ' ἔγω τὴ λαζαρώ,
·Δέν βανδαν τὰ πρώτα μας τὰ πάθη..
·Τὰ νέρονι μαρμαρένο καὶ γερό,
·Είνε δική μου, καὶ πηγάνιν νὰ τὴ βρῶ..
—·Κ' ἐπήδησα κ' ἔχαθηκε στὰ βάθη.

·Σπάσας δέ γέρο-πιστικός, ὧδα πολλή
Στοῦ γεφυριοῦ καθιδαστε στὸ πλάτι.
Τὸ φεγγαράκι τ' ἀργυρὸν φωτοβολεῖ
Κ' ἡ κορασί στην ἄγκαλινον μον' τερποπαλή¹¹
Γέροντις γλυκά, γλυκά καὶ δὲν μιλάει.

* Αντώνιος Σ. Μάτεσις

